

se dah evropske romantike. Lisinski je, bez sumnje, prvo ime Ilirskog pokreta na glazbenom području, kao i prvo ime nacionalnog glazbenog smjera u Hrvata. On je utemeljitelj i tvorac prve hrvatske opere. Fortunat Pintarić, glazbenik i franjevac, postao je vrstan orguljaš. Pisao je djela za orgulje, klavir i vokalna crkvena djela.

Ukratko, Ilirski je pokret obogatio hrvatsku kulturu književnim i jezičnim jedinstvom, a dao je vrijednih ostvarenja i na glazbenom području.

Zadnji koncert, iz serije od četiri orguljska koncerta, održala je orguljašica Ljerka Očić-Turkulina. Na programu su bila djela francuskih majstora: *Litanies* i *Le Jardin suspendu* J. Alaina, *Choral Nr. 1* u *E-duru* C. Francka i *Première Symphonie op. 4* A. Guilmanta. Voditelj svih orguljskih koncerata u crkvi sv. Franje na Kaptolu bio je Petar-Zdravko dr. Blajić.

Sudionici ovog tečaja imali su svakog jutra u 8^h zajedničku pjevanu euharistijsku službu u bogoslovnoj kapeli. Prigodne propovijedi za ove mise imao je fra Emanuel Hoško, župnik u župi Siget, a pjevanje su predvodile s. Cecilija Pleša i s. Imakulata Malinka.

Na tečaju je Mo I. Špralja predstavio i partituru pjesmarice »Pjevajte Gospodu pjesmu novu« i uputio slušateljima nekoliko korisnih savjeta pri upotrebi ove pjesmarice.

Sve u svemu, program ovogodišnjeg susreta crkvenih glazbenika bio je raznovrstan i bogat, daleko bogatiji, barem što se tiče glazbenih doživljaja, od dosadašnjih ovakvih susreta. Vrijedno je zabilježiti da je ovaj susret okupio veliki broj crkvenih glazbenika, preko 130 sudionika. Još jedan dokaz da se i djelatnici na crkvenom glazbenom području žele što bolje uključiti u Evropsku godinu glazbe. Sve dane tečaja dvorana je za vrijeme prijepodnevnih predavanja bila dupkom puna. Poželimo da se ovi susreti i u buduće nastave i da iz godine u godinu budu još kvalitetniji i još posjećeniji.

AKS

SASTANAK PREDSTAVNIKA ZA CRKVENU GLAZBU

U uskrsnom tjednu (9. travnja 1985) održan je sastanak (nad)biskupskih i redovničkih predstavnika za crkvenu glazbu naše Crkve. Poticaj da se održi sastanak dala je uprava Instituta za crkvenu glazbu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, a neposredni povod je obilježavanje Evropske godine glazbe. Sastanku je prisustvovalo desetero predstavnika. Svaki je od predstavnika najprije iznio kako se na njegovu području planira obilježiti Evropska godina glazbe i potaknuo određena pitanja za razgovor. O tom kako se obilježava ili kako će se obilježiti Evropska godina glazbe obaviješteni su i nadati se da će biti obaviješteni čitatelji, pa ovdje donosimo samo zaključke razgovora sa ovog sastanka: 1) Započeti dogovori da se naprave priručnici glazbenih disciplina za potrebe srednjih i viših vjerskih škola započeti će se ostvarivati; 2) časopis *Sv. Cecilija* uvest će novu rubriku: raspored liturgijskog glazbenih jedinica za pojedina svetkovanja, a priređivat će ih pojedini centri (metropolije); 3) predloženo je da Institut za crkvenu glazbu: a) organizira ove tj. Evropske godine glazbe nastup pokrajinskih zborova u Zagrebu; b) preko odgovarajućih nadležstava razjasni pitanje: što je to pjevana misa, odnosno kada svećenik ima pravo uzeti nagradu za pjevanu misu. Predloženo je da se ove godine još jedamput sastanu predstavnici za crkvenu glazbu i to u Splitu prigodom »Tjedna Ivana (Marka) Lukačića«.

Molbe za upis na Institut za crkvenu glazbu u akad. godinu 1985/86. primaju se od 25. IX. 1985.

IZ NAŠIH ŽUPA

SMOTRA DJEČJIH ZBOROVA »ZLATNA HARFA«

U Splitu je 11. svibnja u crkvi Gospe od zdravlja održana natjecateljska smotra dječjih zborova splitske regije pod nazivom »Zlatna harfa«. Smotra je (tim nazivom) organizirana pod pokroviteljstvom Vijeća franjevačkih zajednica. Organizaciju smotre u Splitu vodio je kapelan u župi Gospe od zdravlja i voditelj dječjeg zbora iste župe, fra Filip Milanović. Nastupilo je devet zborova: od splitskih župa pet (Gospa od zdravlja, Sv. Križ, Sv. Roko, Srce Isusovo i Sv. Obitelj), iz Solina, Vranjica, Kaštel Kambelovca i Srinjina. Sve zborove su uvježbale časne sestre koje su ujedno i katehistice. Zborovi su pokazali rezultate iza kojih, vidi se, stoji dug, naporan i strpljiv rad. Sesteročlani žiri, kojemu je predsjedao Mo. P. Zdravko Blajić, izabrao je dva pobjednička zbora koja stječu pravo za finalno natjecanje u Đakovu. To su zborovi iz Solina i Kaštel Kambelovca. Zbor iz Solina vodi č. s. Dolores Brkić, a iz Kambelovca č. s. Dulcelina Plavša. Zborovi su otpjevali po dvije skladbe različitog žanra i umjetničke vrijednosti. Reakcije na odluku žirija bile su vrlo žive i išle su u skrajnosti; od potpunog prihvatanja do potpunog odbijanja. Gotovo svi natjecatelji misle da su, ako ne baš za prvo mjesto, a ono svakako za drugo, jer treće mjesto je već ponižavajuće, a da za ostala i ne govorimo. Ili ovakva natjecanja treba često priređivati kako bi se sredina

navikla na činjenicu da netko može jednom biti na prvom ili drugom mjestu, a jednom opet na posljednjem ili predposljednjem, ili treba natjecateljski vid nastupa posve isključiti. Kao nedostatak organizacije treba navesti nepreciznost propozicija: najniža i najviša dob djece, najmanji i najveći broj sudionika, izbor skladbi — prvenstvo bi svakako trebale imati liturgijske skladbe, osobito one iz nove pjesmarice *Pjevajte Gospodu* ... Svi su zborovi dobili diplomu za sudjelovanje. Na koncu je u ime Nadbiskupije sve sudionike pozdravio generalni vikar msgr. Mile Vido- vić i zahvalio se voditeljima i osobito organizatoru fra Filipu Milanoviću naglasivši da se i ova smotra dječjih zborova uključuje u nadbiskupijski program Evropske godine glazbe.

P. Z. BLAJIĆ

SLAVLJE NA PLEHANU

Lijepog proljetnog jutra, 2. svibnja ove godine, krenuli smo iz Zagreba u Bosnu, na Plehan, gdje se toga dana slavila svečana Euharistijska prigodom 50. obljetnice misništva prof. fra Domagoja Šimića. Zbor župe sv. Franje Ksaverskoga iz Zagreba i gosti pjeva- čij pjevanjem su uveličali euharistijsko slavlje koje je predvodio zlatomisnik a s njime je u koncelebraciji bilo više od pedeset misnika, njegove redovničke su-

braće. Pod ravnanjem Ma I. Špralja uz pratnju prof. A. Klobučara, zbor je izveo *Svečanu misu za puk, zbor i orgulje* A. Klobučara, *Svrši stopi moje* K. Odaka i *Alleluia* iz oratorija *Mesija* G. F. Händela, te ostale pjevane dijelove bogoslužja zajedno s pukom. Za vrijeme priče dr Ivo Kos recitirao je dvije prigodne pjesme.

Za nas su mjesto i samostan na Plehanu, bili ugodno iznenađenje. Crkva posvećena sv. Marku Evanđelisti, velika i lijepa (obnavlja se) toga je prijedpodneva bila prepuna pobožnog puka usprkos običnom danu u tjednu. Zanimljive su postaje križnog puta, koje su izradili različiti majstori od raznovrsnog materijala. Orgulje su rastavljene radi obnove crkve pa ih nije bilo moguće uključiti u prigodno slavlje.

Iznad svega, što smo doživljeli toga dana, bila je pojava fra Domagoja, zlatomisnika, njegov pozdrav okupljenom narodu, pjevanje na misi i zahvala za čestitke. Izišli smo iz crkve duhovno obogaćeni, radostni i ponosni što smo prisustvovali i sudjelovali u toj svečanosti. Prema običaju, slijedio je ručak pod šatorom, gdje smo slušali lijepo izrečene zdravice brojnih bosanskih ujaka i lijepo pjevanje narodnih pjesama. Poletne i vedre, sestre franjevke, djevojke i mladići, ostat će nam u nezaboravnoj uspomeni radi svoje gostoljubivosti. I na kraju: naše iskrene čestitke prof. fra Domagoju Šimiću i topla hvala gvardijanu i braći iz samostana na ovom predivnom danu.

PJEVAČICA

HIMNUS BORISA PAPANDOPULA

Hrvatski skladatelj Boris Papandopulo svom bogatom i raznolikom opusu pribrojio je koncem svibnja ove godine novu skladbu za četveroglasni muški zbor a cappella *Himnus*. Napisana je na tekst iz Otkrivenja sv. Ivana Apostola a posvećena je dr. Petru Zdravku Blajiću i njegovu Splitskom vokalnom oktetu. Skladba je pisana u formi klasičnog moteta s elementima suvremene glazbe i diskretnim folklornim aluzijama. Tako, u mnoge obrade hrvatskih crkvenih popijevki, uz *Muku Gospodina našega Isukrsta*, uz *Hrvatsku misu* i druge skladbe duhovnog sadržaja imamo sada i *Himnus*, skladbu, iako kraću, dostojnu našeg velikog skladatelja.

KONCERTI, OPERE...

KONCERT VOKALNIH SOLISTA HNK-a U SPLITU

Katedralna kript, tek prošle godine otkriveni ambijent za kulturne manifestacije intimnijeg karaktera, bila je, recimo to odmah na početku, u nedjelju 28. X. svjedokom, nažalost ne prvi put, u isto vrijeme jednog značajnog glazbenog događaja i jednog poraznog stanja. Te večeri, naime, u okviru inače afirmiranih »Delmatskih svečanosti«, koje se od prošle godine odvijaju po zamisli i animaciji Ljube Stipišića u povijesnoj jezgri grada i u zatvorenim prostorima, a u organizaciji Turističkog saveza općine Split, održan je koncert Vokalnih solista Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu. To je taj događaj; a da je na koncertu bilo neoprostivo malo publike, to je taj indikator poraznog stanja, ukoliko svu krivnju ne prebacimo na neadekvatnu propagandu. Jer, da su bili barem oni, koji su se tu trebali *ex professo* naći, već bi kript bila ispunjena do posljednjeg mjesta.

Kako bilo, prvi pjevački glasovi splitskog teatra: Dušanka Simonović, Biserka Belković-Anić, Syntia Hänsel-Bakić, Ratimir Klišić i prof. o. Josip Soldo iz Sinja priuštili su nazočnima ugodne trenutke, u pojedinim izvedbama, rekao bih, i nezaboravne. Bila je to glazbena štenja kroz stoljeća, od XVI. do XX. sa skladateljima koji su, uglavnom, ili živjeli i djelovali

u Splitu, ili su Splitu u čast skladali. Našli su se te večeri zajedno: V. Jelić, P. Knežević, J. Hatze, I. Parać, J. Gotovac, K. Baranović, B. Papandopulo i S. Bombardelli. Bilo je tu i duhovne i svjetovne glazbe. Soliste su na glasoviru (pianinu) pratile prof. Olga Račić i prof. Gordana Lentić. Književne i publicističke izvadke iz djela, osvrta i pisama skladatelja, što su pripremili Blajić i Stipišić, čitala je Branka Binder koja je gotovo na svim koncertima »Delmatskih svečanosti« bila konferansijer.

Kripta se i ovom prilikom pokazala prikladnom za koncerte upravo ovakvog komornog tipa, intimnog, i gotovo mističnog ugodaja. Vrlo je važno u njoj pronaći pravo mjesto s kojega se pjeva ili svira, jer i samo mali pomak daje posve drugačiji slušni dojam. Još jedan zanimljiv fenomen uočen je upravo prilikom ovog koncerta, da su, naime, *piana* i *pianissima* ženskih glasova ugodna, dok su *forte*, i k tome još u visokim registrima, manje prikladna, kadikad i neugodna. Klišićevi *forte* ostavljali su drugačiji dojam. Poluprazna kript i niše u kripti možda su bili uzrok da smo kod nekih skladbi jedva razumjeli što se pjeva. Duži boravak i duže pjevanje u vlažnoj kripti brzo ostavlja trag na glasicama, što se moglo, barem u manjoj mjeri osjetiti kod nekih solista. Kripta je dobar registrator koji sve bilježi. Svaki, na pr., udisaj na krivom mjestu ili nespretno izveden, ovdje je gotovo nemoguće prekriti. Glasovirska pratnja bila je više nego korektna. Gotovo u svim skladbama dobio se ugodan dojam uigranosti solista i pianistica. Solističko pjevanje bez instrumentalne pratnje, pogotovo u skladbama bogatim melizmima, u kripti je, radi čiste intonacije, vrlo delikatna stvar. Skladbe baroknog stila kao da su adekvatnije ambijentu kripe, iako se i skladbe suvremenijeg glazbenog izričaja, kao na pr. Bombardellijeve *Četiri kanconete* (u izvedbi Syntie Hänsel-Bakić) lako »snađu« u ovom zdanju.

Pjevači, poneseni jedinstvenošću ambijenta, »grobno« tišinom izvedbenog prostora, pomnim praćenjem prisutnih glazbenih zanesenjaka, nastojali su dati ono najbolje što mogu. Malobrojna publika nije požalila relativno skupu ulaznicu, dapače, napustila je kriptu u uvjerenju da bi bio velik propust, ne doći na ovaj koncert, jedan od rijetkih ovakvog tipa u našem gradu, jedinstven i po solistima i po repertoaru i po ambijentu.

Ovaj koncert ostavljen je za konac programa »Delmatskih svečanosti« u posezoni, da bude kao kruna svega događanja. Po sastavu izvoditelja i po nivou izvedenog on je to gotovo i bio.

Prigodom svečanog skupa turističkih radnika Hrvatske u Dubrovniku Turistički savez općine Split dobio je plaketu »Split — šampion kulturnih događanja u sezoni 1984« za organizaciju »Delmatskih svečanosti«. Ova nagrada je velika hvala svim izvođačima, organizatorima i poklonicima svega onoga što se ovoga ljeta čulo i vidjelo u programu »Delmatskih svečanosti« u Splitu i bližoj okolini. *Petar Zdravko BLAJIĆ*